

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
กรณีโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน พ.ศ. ๒๕๓๘

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) มีหนังสือที่ กษ ๑๙๐๑/๐๒๕๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีหนังสือ ลับมาก ที่ ตผ ๐๐๑๔/๑๖ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๖ แจ้งผลการตรวจสอบโครงการอาหารเสริม(นม)โรงเรียน พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งปรากฏว่าไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินให้ตรวจสอบ จากผลการสืบสวน สตง. ได้กล่าวหาการเบิกจ่ายค่านมโรงเรียนตามโครงการดังกล่าวว่ามีพฤติกรรมมิชอบ ขอให้ อ.ส.ค. ดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ และดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รวมทั้งดำเนินการทางวินัยกับผู้เกี่ยวข้อง และ สตง.ได้ส่งหนังสือถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ด้วย

คณะกรรมการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๗/๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหาผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยประธานกรรมการ อ.ส.ค. เป็นผู้ลงนามแต่งตั้ง คณะกรรมการฯ ได้สรุปผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบต่อประธานกรรมการ อ.ส.ค. และประธานกรรมการ อ.ส.ค. ได้สั่งการให้กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาให้ความเห็น ซึ่งกองการเจ้าหน้าที่ได้ให้ความเห็นว่า เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ แล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แต่ยังไม่ต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยให้ผู้แต่งตั้งส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ จึงเห็นสมควรส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ อ.ส.ค. ในฐานะผู้แต่งตั้ง เพื่อดำเนินการต่อไป

กองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกองการเจ้าหน้าที่ โดยมีความเห็นว่า คำสั่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวอาศัยเพียงอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ โดยไม่ได้อ้างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.

๒๕๓๙ เพื่อใช้ในการออกคำสั่งแต่อย่างใด ทั้งในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็มีได้บัญญัติเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดไว้โดยเฉพาะ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงยังอยู่ในขั้นตอนของการสอบให้ข้อเท็จจริงเท่านั้น ยังไม่ถึงขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด เห็นควรส่งเรื่องให้ อ.ส.ค. กลับไปพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ประธานกรรมการ อ.ส.ค. ได้มีบันทึกสั่งการผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานให้พิจารณาวินิจฉัยว่า อ.ส.ค. เสียหายหรือไม่ และผู้ใดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

อ.ส.ค. ได้ส่งสำเนาสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กับกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ตรวจสอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พร้อมกับหารือวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย ซึ่งกรมบัญชีกลางได้แจ้งให้ อ.ส.ค. ทราียมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ.ส.ค. จึงขอหารือดังนี้

๑. การที่ประธานกรรมการ อ.ส.ค. ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

๒. ความเห็นของกองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เห็นว่าการสอบสวนเรื่องนี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการสอบสวนข้อเท็จจริงเท่านั้น ยังไม่ถึงขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ถูกต้องหรือไม่อย่างไร

๓. อ.ส.ค. ควรจะดำเนินการเรื่องนี้อย่างไรต่อไป เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ)ได้พิจารณาข้อหารือขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) โดยมีผู้แทน อ.ส.ค. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่คณะกรรมการ อ.ส.ค. ออกคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๗/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหาผู้เกี่ยวข้องรับผิดทางละเมิด ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ โดยประธานกรรมการ อ.ส.ค. เป็นผู้ลงนามในคำสั่งนั้น เป็นการใช้อำนาจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่เนื่องจากประธานกรรมการ อ.ส.ค. มิได้เป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ในกรณีนี้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐคือผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ดังนั้น การออกคำสั่งดังกล่าวจึงมิใช่การปฏิบัติตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง^๑ ของ

^๑ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า อ.ส.ค. จะต้องดำเนินการตามข้อ ๑๒^๒ ของระเบียบดังกล่าวแต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง คำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๗/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหาผู้เกี่ยวข้องรับผิดทางละเมิด ได้ระบุชัดเจนว่าให้หาผู้เกี่ยวข้องที่ต้องรับผิดทางละเมิด เพื่อให้ อ.ส.ค. ดำเนินการต่อไป การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ดังกล่าว แม้จะปรากฏว่าเป็นการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ แต่เป็นการดำเนินการตามคำสั่งที่ออกมาโดยมิได้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็นที่สาม อ.ส.ค. ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดใหม่ให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และในกรณีที่มีผู้ต้องรับผิดให้ดำเนินการต่อไปโดยเร็วเพื่อมิให้เกิดความเสียหาย

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๔๘

เสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ต้องหาต้องชดใช้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ข้อ ๑๒ ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ ข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเวลาอันควรหรือแต่งตั้งกรรมการโดยไม่เหมาะสม ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการแทนผู้มีอำนาจแต่งตั้งนั้นได้ตามที่เห็นสมควร